Prima instanţă: Judecătoria Drochia, sediul Dondușeni (judecător Tatiana Sobolschi)
Dosarul nr. 2ri-128/25 (nr. 2-25077978-03-2ri-04092025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

09 ianuarie 2026 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Radu Holban
Judecătorii: Svetlana Ghercavii, Mariana Sajin

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de GȚ „Lungu Cătălina” în procedura falimentului simplificat, reprezentat de lichidatorul Lilian Ciobanu împotriva încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni din 08 august 2025, emisă la contestația depusă de avocatul Proca Victoria în interesele creditorului SRL „Seed-Trade” împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina”, -

a c o n s t a t a t:

La 24 ianuarie 2024, creditorul SRL „Licorent-Agro” s-a adresat în instanţa de judecată cu o cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”, din motivul incapacităţii acesteia de a-şi onora obligaţiile faţă de creditor.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 08 februarie 2024, s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Licorent-Agro” privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de GȚ „Lungu Cătălina”, s-a instituit perioada de observaţie şi s-a desemnat în calitate de administrator provizoriu al GȚ „Lungu Cătălina”, administratorul autorizat Lilian Ciobanu, deținător al autorizației nr. 86 din 14 ianuarie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 15 aprilie 2024 s-a intentat procedura simplificată a falimentului faţă de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”, a fost desemnat în funcția de lichidator Lilian Ciobanu. S-a stabilit

creditorilor termen de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor până la 24 mai 2024 şi s-a fixat ședința de validare a creanțelor pentru data de 27 iunie 2024, ora 11.00.

La data de 26.06.2024, SRL „Seed-Trade” a depus cerere de repunere în termen și validare a creanțelor față de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 02.10.2024, instanța de insolvabilitate a repus în termen cererea de validare a creanțelor creditorului SRL „Seed-Trade” față de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”, s-a convocat ședința specială de validare a creanțelor înaintate de creditorul SRL „Seed-Trade” pentru data de 15 ianuarie 2025, ora 14:00 și s-a obligat lichidatorul să depună în instanță proiectul definitiv al creanțelor creditorului repus în termen, până la data de 03 ianuarie 2025.

La data de 03.06.2025, avocatul Victoria Proca în interesele SRL „Seed-Trade” a depus contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina”.

În motivarea contestației s-a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, dosar nr. 2i-3/2024 din 15.04.2024, instanța de insolvabilitate a admis cererea introductivă depusă de SRL „Licorent-Agro” și a constatat insolvabilitatea debitorului GȚ „Lungu Cătălina”, cu intentarea procedurii de insolvabilitate față de aceasta, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității administratorul autorizat Lilian Ciobanu.

Tot prin dispoziția hotărârii emisă la 15.04.2024, instanța de insolvabilitate, a fixat termenul de până la 24.05.2024 pentru înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor, fiind fixată ședința de validare a creanțelor pentru data de 27.06.2024 ora 11:00.

La data de 26.06.2024, SRL „Seed-Trade” a depus cerere de repunere în termen și validare a creanțelor față de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 02.10.2024, instanța de insolvabilitate a repus în termen cererea de validare a creanțelor creditorului SRL „Seed-Trade” față de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”, s-a convocat ședința specială de validare a creanțelor înaintate de creditorul SRL „Seed-Trade” pentru data de 15 ianuarie 2025, ora 14:00 și s-a obligat lichidatorul să depună în instanță proiectul definitiv la creanțelor creditorului repus în termen, până la data de 03 ianuarie 2025.

Lichidatorul Lilian Ciobanu a depus proiectul definitiv la creanțelor creditorului repus în termen SRL „Seed-Trade”, cu depășirea termenului acordat de către instanța de insolvabilitate și anume la data de 13 ianuarie 2025.

Consideră că, lichidatorul Lilian Ciobanu, cu rea-credință și intenționat, a depus proiectul definitiv al creanțelor creditorului repus în termen SRL „Seed-Trade”, cu două zile înainte de ședința specială de validare a creanțelor, pentru ca creditorul SRL „Seed-Trade” să fie în imposibilitate de a contesta tabelul în termenul legal cu cel puțin 3 zile înainte de ședința specială.

Potrivit semnăturii electronice a lichidatorului aplicată pe tabel, acesta este semnat la 13.01.2025, deși tabelul este datat cu 02.01.2025, pentru a da impresia că aparent tabelul a fost întocmit în termen.

De asemenea, din extrasul de pe e-mail, rezultă cert că tabelul a fost depus la data de 13.01.2025, ora 08:13.

Creditorul SRL „Seed-Trade” a fost în imposibilitate să depună contestație împotriva tabelului, cu 3 zile înainte de ședința specială de validare a creanțelor așa cum prevede legea insolvabilității.

Totodată, prin hotărârea CSM din 30.12.2024, judecătorul Țihonschi Alina de la Judecătoria Drochia a fost transferată temporar în funcția de judecător la Curtea de Apel Nord, începând cu 13 ianuarie 2025, până la ocuparea a 15 posturi de judecător la Curtea de Apel Nord.

Astfel, o ședință de validare a creanțelor înaintate de creditorul SRL „Seed-Trade” nu a avut loc.

Ulterior, dosarul a fost redistribuit la Judecătoria Bălți, apoi trimis după competență la Judecătoria Drochia, unde a fost ridicat conflict negativ de competență, ca în final, la moment dosarul să se afle în examinare, în procedura judecătorului Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni, Tatiana Sobolschi.

Verificând portalul instanțelor de judecată, creditorul SRL „Seed-Trade” a constatat că, judecătorul Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni, Tatiana Sobolschi a stabilit ședința de judecată pentru examinarea cauzei pentru 06.06.2025, ora 11:00, însă o citație în acest sens nu a fost recepționată de către creditorul SRL „Seed-Trade”.

Reprezentantul SRL „Seed-Trade”, avocatul Proca Victoria, examinând Tabelul definitiv al creanțelor creditorilor, a constatat că, creanța în sumă de 390 184,50 lei, a fost admisă de lichidator și inclusă în tabelul definitiv al creanțelor cu statut de creanță chirografară de rangul V.

Cu toate acestea, creanța în sumă de 713 302,55 lei, de către lichidatorul Lilian Ciobanu nu a fost admisă și nu a fost inclusă în tabelul definitiv al creanțelor cu statut de creanță chirografară de rangul VI.

Astfel, SRL „Seed-Trade”, nu este de acord cu tabelul definitiv al creanțelor depus de către lichidatorul Lilian Ciobanu la Judecătoria Drochia, sediul Glodeni ce ține de neadmiterea creanței SRL „Seed-Trade”, în sumă totală de 713 302,55 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul VI.

Având în vedere circumstanțele de fapt și de drept invocate, inclusiv în cererea de validare, avocatul Victoria Proca în interesele creditorului SRL „Seed-Trade” menționează că, la data de 24.02.2021 între GȚ „Lungu Cătălina”, în calitate de cumpărător și SRL „Seed-Trade” în calitate de vânzător a fost semnat contractul de vânzare-cumpărare a mărfii nr.24/02/01.

Astfel, în baza contractului menționat, părțile au convenit că SRL „Seed-Trade” în calitate de vânzător, vinde iar GȚ „Lungu Cătălina”, în calitate de cumpărător, cumpără și achită costul materialului semincer și/sau PUFF a companiilor Woodstock kft, Donau Saat, Invigo, Elixir Zorka, și ale altor companii pe care le reprezintă conform comenzii comerciale a clientului.

Conform prevederilor pct. 3.2 din contract ,,Cumpărătorul se obligă să achite contravaloarea mărfii la contul de decontare al vânzătorului în timp de 5 zile lucrătoare din data recepționării facturii fiscale, cu excepția cazului când părțile au convenit asupra eșalonării plăților prin determinarea în cotă procentuală a tranșelor conform tabelului corespunzător indicat în comanda comercială”.

Conform condițiilor contractului, vânzătorul a livrat în baza facturilor fiscale după cum urmează: factura fiscală seria nr. EAA005361268 din 04.05.2021, factura fiscală seria nr. EAA005650184 din 31.05.2021, factura fiscală seria nr. EAA005725475 din 07.06.2021, factura fiscală seria nr. EAA005753582 din 09.06.2021, factura fiscală seria nr. EAA006717628 din 03.09.2021, factura fiscală seria nr. EAA007109907 din 04.10.2021, factura fiscală seria nr.EAA009343620 din 24.03.2022, factura fiscală seria nr. EAA009515010 din 04.04.2022, factura fiscală seria nr. EAA009565800 din 07.04.2022, factura fiscală seria nr. EAA009647923 din 14.04.2022, factura fiscală seria nr. EAA009686606 din 18.04.2022, factura fiscală seria nr. EAB000027534 din 13.05.2022, factura fiscală seria nr. EAB000165423 din 24.05.2022, factura fiscală seria nr. EAB000274108 din 31.05.2022, bunuri către cumpărător, însă cumpărătorul nu și-a executat obligațiile de achitare a produselor livrate integral în termenul prevăzut în contract.

Astfel, reclamantul a executat obligația sa contractuală livrând produsele solicitate. Executarea obligației de către vânzător (reclamant) naște obligația de plată a cumpărătorului (pârât) pentru produsele livrate.

Conform actului de verificare a decontărilor reciproce la data de 06.11.2023 se constată că GȚ „Lungu Cătălina" nu a achitat integral pentru produsele livrate cu încălcarea termenului de achitare.

Astfel, la data de 06.12.2023, SRL „Seed-Trade" s-a adresat în instanța de judecată către GȚ „Lungu Cătălina" privind încasarea datoriei.

Deși, în mod evident, SRL „Seed-Trade" în repetate rânduri a venit în întâmpinarea debitorului GȚ „Lungu Cătălina", amânând termenul limită de stingere a datoriei, totuși, până la momentul întocmirii cererii de chemare în judecată, conform actului de verificare a achitărilor reciproce, ultima înregistra o datorie de bază în sumă de 390 184,50 lei, precum și penalități ce urmează a fi calculate în conformitate cu prevederile contractuale.

Conform prevederilor pct. 5.3. din contract, părțile au convenit că, „Pentru neîndeplinirea condițiilor stipulate în p.3.2, cumpărătorul va achita vânzătorului penalitatea în mărime de 0,3% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, pe lângă datoria de bază în sumă de 390 184,50 lei, GȚ „Lungu Catalina" urmează să achite în favoarea SRL „Seed-Trade" penalitatea în mărime de 713 302,55 lei, conform următorului calcul: 16 468,50 lei x 0,3% x 28 zile = 1 383,35 lei (penalitatea calculată pentru perioada 11.05.2021- 07.06.2021); 34 891,50 lei x 0,3% x 7 zile = 732,72 lei (penalitatea calculată pentru perioada 08.06.2021-14.06.2021); 40 681,50 lei x 0,3% x 1 zile =244,09 lei (penalitatea calculată pentru perioada 15.06.2022-16.06.2021); 52 095,50 lei x 0,3 % x 86 zile = 13 440,64 lei (penalitatea calculată pentru perioada 17.06.2021- 10.09.2021); 63 270,50 lei x 0,3 % x 31 zile = 5 884,16 lei (penalitatea calculată pentru perioada 11.09.2021- 11.10.2021); 79 715,50 lei x 0,3% x 171 zile = 40 894,05 lei (penalitatea calculată pentru perioada 12.10.2021- 31.03.2022); 107 115,50 lei x 0,3% x 11 zile = 2 570,77 lei (penalitatea calculată pentru perioada 01.04.2022- 11.04.2022); 149 205,00 lei x 0,3% x 3 zile =1 342,85 lei (penalitatea calculată pentru perioada 12.04.2022- 14.04.2022); 218 739,50 lei x 0,3% x 7 zile = 4 593,53 lei (penalitatea calculată pentru perioada 15.04.2022- 21.04.2022); 2 688,35 lei x 0,3% x 4 zile = 2 688,35 lei (penalitatea calculată pentru perioada 22.04.2022- 25.04.2022); 232 309,50 lei x 0,3% x 25 zile = 17423,21 lei (penalitatea calculată pentru perioada 26.04.2022- 20.05.2022); 376 959,50 lei x 0,3% x 11 zile =12

439,66 lei (penalitatea calculată pentru perioada 21.05.2022- 31.05.2022); 380984,50 lei x 0,3% x 7 zile =8000,67 lei (penalitatea calculată pentru perioada 01.06.2022-07.06.2022); 390 184,50 lei x 0,3% x 514 zile = 601 664,50 lei (penalitatea calculată pentru perioada 08.06.2022-03.11.2022);

Penalitatea este calculată până la momentul adresării în instanța de judecată privind încasarea datoriei.

Drept urmare, se atestă faptul că SRL „Seed-Trade" înregistrează față de GȚ „Lungu Cătălina" o creanță chirografară de rangul VI în mărime de 713 302,55 lei.

Prin contestația înaintată, avocatul Victoria Proca în interesele SRL „Seed-Trade" solicită: validarea creanței SRL „Seed-Trade" față de GȚ „Lungu Catalina", în sumă totală de 390 184,50 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul V; Admiterea și validarea creanței creditorului SRL „Seed-Trade", în sumă de 713 302,55 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul VI; Includerea creditorului SRL „Seed-Trade" în tabelul definitiv al creanțelor, în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

Poziţia instanţei:

Prin încheierea judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni din 08 august 2025 s-a admis contestația la tabelul definitiv al creanțelor depusă de creditorul SRL „Seed-Trade" împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina".

S-a validat în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina" creditorul SRL „Seed-Trade" cu suma de 713 302,55 lei în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

S-a obligat lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina" Lilian Ciobanu să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului GȚ „Lungu Cătălina", cu includerea creanțelor validate a creditorului SRL „Seed-Trade" – suma de 713 302,55 lei în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

Solicitarea recurentului:

La 14 august 2025 GȚ „Lungu Cătălina" reprezentat de lichidatorul Ciobanu Lilian a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni din 08 august 2025, solicitând casarea încheierii contestate.

Potrivit art. 8 alin. (2) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, încheierile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării şi numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege.

Instanța de recurs reține că încheierea contestată a fost emisă la 08 august 2025, prin urmare, recursul depus la 14 august 2025 este declarat în termenul legal, prevăzut de art. 8 Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului recurentul invocă că, la 26.06.2024, SRL „Seed-Trade" a depus cerere de repunere în termen şi validare a creanţelor faţă de debitorul GȚ „Lungu Cătălina". Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 02.10.2024, instanţa de insolvabilitate a repus în termen cererea de validare a creanţelor creditorului SRL „Seed-Trade" faţă de debitorul GȚ „Lungu Cătălina", s-a convocat şedinţa specială de validare a creanţelor înaintate de creditorul SRL „Seed-Trade" pentru data de 15 ianuarie 2025, ora 14:00 şi s-a obligat lichidatorul să depună în instanţă tabelul definitiv al creanţelor creditorului repus în termen, până la data de 03 ianuarie 2025.

La caz, lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina", a inclus spre validare, conform tabelului din data 02 ianuarie 2025, creanţa creditorului SRL „Seed-Trade" la rangul chirografar V în sumă de 390 184, 50 lei.

Susține că în cadrul şedinţei de validare din 06.06.2025 creanţa în suma de 390 184, 50 lei a fost validată de către judecător în cuantumul şi la rangul inclus în tabel (chirografar V).

La data de 03.06.2025, avocatul Victoria Proca în interesele SRL „Seed-Trade" a depus contestaţie privind neadmiterea creanţelor chirografare de rangul VI în sumă de 713 302, 55 lei în tabelul definitiv al creanţelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului GȚ „Lungu Cătălina".

Recurentul nu este deacord cu încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Donduşeni, nr. 2i-29/1/2025 din 08 august 2025, o consideră ilegală şi pasibilă casării din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederilor art. 947 alin. (1)-(3) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau

sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

La caz, conform prevederilor pct. 5.3. din contractul de vânzare-cumpărare a mărfii nr. 24.02.01, părţile au convenit că, „pentru neîndeplinirea condiţiilor stipulate în p.3.2, cumpărătorul va achita vânzătorului penalitatea în mărime de 0,3% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere".

Astfel, potrivit calculului anexat de către SRL „Seed-Trade", pe lângă datoria de bază în sumă de 390 184,50 lei, a fost calculată penalitatea în mărime de 713 302,55 lei.

Potrivit art. 953 alin. (1) Cod Civil, în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

În acest sens, lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina", a menţionat dispoziţiile HPCSJ nr. 9 din 24.12.2010, în conformitate cu care instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale pe care o consideră disproporţionat de mare. Or, examinând documentele anexate de creditor, lichidatorul a constatat că creanţa invocată rezultă dintr-un raport contractual dezechilibrat, care conţine penalităţi excesive.

Însă, instanţa de fond s-a limitat la citarea art. 947 alin. (1)-(4) Cod civil, fără o analiză în fond a excesului invocat de lichidator, validând automat penalitatea contractuală de 0,3% pe zi (aproximativ 109,5% pe an) numai pentru că părţile au semnat contractul, înlocuind astfel verificarea legală a proporţionalităţii cu simpla constatare a existenţei clauzei penale.

În acest sens, lichidatorul menţionează că, atunci când penalitatea se calculează zilnic ca procent din datoria restantă, fără un plafon sau alt mecanism de limitare, ea devine întotdeauna disproporţionată dacă ajunge să depăşească datoria restantă.

Această disproporţionalitate rezultă din însăşi natura cumulativă a formulei de calcul. O penalitate procentuală zilnică generează o creştere exponenţială a cuantumului datorat, indiferent de circumstanţele concrete ale întârzierii, de durata acesteia sau de eventualele eforturi ale debitorului de a remedia situaţia.

Consideră că, în asemenea condiţii în care penalitatea nu este corelată nici cu durata întârzierii, nici cu prejudiciul efectiv suferit de creditor, rezultatul devine o

sancţiune punitivă care nu mai îndeplineşte funcţia esenţială de a evalua în mod anticipat şi rezonabil prejudiciul posibil.

Astfel, susține că, pornind de la raţionamentul prevăzut la art. 947 alin. (1) Cod civil, dacă în cazul neexecutării obligaţiei creditorul poate primi fie o sumă de bani, fie un alt bun, este evident că acel „alt bun” trebuie să fie similar sau echivalent obligaţiei neexecutate. În mod logic, nici suma de bani nu poate fi disproporţionat mai mare decât valoarea acelui bun.

Prin urmare, atunci când obligaţia are ca obiect o creanţă pecuniară, este disproporţionată situaţia în care penalitatea exprimată procentual depăşeşte valoarea datoriei din care este calculată.

Totodată, se impune a se sublinia că instanţa a preluat, fără verificare, un segment de calcul potrivit căruia, pentru perioada 08.06.2022-03.11.2022, s-ar fi acumulat 514 zile de penalitate, aplicate cu 0,3%/zi la suma de 390 184,50 lei, rezultând 601 664,50 lei. În realitate, intervalul menţionat cuprinde aproximativ 148 de zile, nu 514, iar această discrepanţă evidentă compromite caracterul cert şi lichid al creanţei astfel validate - elemente esenţiale pentru înscrierea în tabelul definitiv al creanţelor.

La 29 septembrie 2025 reprezentantul SRL „Seed-Trade” avocatul Proca Victoria a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea încheierii contestate.

În referință a invocat argumentele expuse în contestație, suplimentar susține că, pe lângă datoria de bază în sumă de 390 184,50 lei GȚ „Lungu Cătălina” urmează să achite în favoarea SRL „Seed-Trade” penalitate în mărime de 713 302,55 lei conform calculului expus în contestație.

Susține că la caz, se atestă faptul că SRL „Seed-Trade” înregistrează faţă de GȚ „Lungu Cătălina” o creanţă chirografară de rangul VI în mărime de 713 302,55 lei.

Or, reieşind din prevederile Legii insolvabilităţii, art. 16 alin. (1) În cererea introductivă a debitorului trebuie să se indice: b) valoarea creanţelor creditorilor, mărimea dobânzilor şi penalităţilor aferente; art. 20 alin. (1) În cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: b) valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobânzilor şi a penalităţilor aferente; art. 142 alin. (7) O creanţă se înscrie în tabel ţinându-se cont atât de suma datorată efectiv, cât şi de dobânda corespunzătoare

sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat pînă la data deschiderii procedurii, aşa cum rezultă din actele depuse la dosar.

Totodată, potrivit art. 947 Cod civil, (1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere. (4) Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul.

Potrivit art. 949 Cod civil, (1) Dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atît executarea obligaţiei, cît si plata penalităţii.

Reţine că, lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina" invocă că, analizând documentele anexate de creditor a constatat că creanţa rezultă dintr-un raport contractual dezechilibrat, care conţine penalităţi excesive. Acesta mai invocă că atunci când penalitatea se calculează zilnic ca procent din datoria restantă, fără un plafon sau alt mecanism de limitare, ea devine întotdeauna disproporţionată dacă ajunge să depăşească datoria restantă. Aceste argumente au fost prezentate şi în referinţa asupra contestaţiei pe marginea căreia instanţa de judecată s-a expus prin încheierea contestată.

Consideră că la caz, instanţa de judecată a emis o încheiere legală şi întemeiată şi s-a expus asupra tuturor circumstanţelor invocate de lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina" şi creditorul SRL „Seed-Trade".

Astfel, intimatul menționează că, contractul de vânzare-cumpărare a mărfii nr. 24/02/01 din 24.02.2021 a fost negociat de către părţi, inclusiv clauza penală prevăzută la pct. 5.3. a contractului.

Deşi, lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina" declară că, penalitatea aplicată este „excesivă", trebuie reţinut faptul că aceasta putea fi evitată în totalitate dacă debitorul şi-ar fi îndeplinit obligaţia principală în mod integral şi la termen. Această observaţie este esenţială, întrucât relevă caracterul preventiv şi coercitiv al clauzei penale, aşa cum este prevăzut în legislaţia civilă a Republicii Moldova.

Ori, clauza penală (penalitatea) este o clauză prin care părţile stabilesc dinainte suma sau modul de calcul al daunelor-interese pentru neexecutarea, executarea cu întârziere sau necorespunzătoare a obligaţiei. Scopul principal al

acesteia este de a încuraja executarea voluntară şi la timp a obligaţiilor asumate, iar funcţia sa este dublă: compensatorie - înlocuieşte proba prejudiciului, asigurând creditorului o compensaţie financiară prestabilită şi sancţionatorie/preventivă - descurajează comportamentele neglijente sau abuzive din partea debitorului.

Prin urmare, argumentul lichidatorului că penalitatea este „excesivă" nu poate produce efecte juridice în absenţa unei demonstraţii clare că penalitatea contravine principiilor de echitate sau bunei-credinţe contractuale.

Mai mult, menționează că, art. 947 alin. (4) Cod civil prevede că, părțile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decît prejudiciul, cu toate acestea, la caz, penalitatea este mai mare decît datoria de bază exclusiv din vina debitorului, care a admis comportament de rea-credinţă în executarea obligaţiilor contractuale, fiind conştient de clauza penală şi consecinţe în general.

La caz, penalitatea nu este rezultatul unui abuz de drept din partea creditorului, ci consecinţa directă a conduitei pasive şi neexecutării obligaţiei de către debitor. Dacă obligaţia ar fi fost executată corect şi la timp, penalitatea nu ar fi devenit exigibilă. Astfel, răspunderea aparţine în mod exclusiv debitorului, care a ales să nu îşi onoreze obligaţiile contractuale.

Consideră că, lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina" nici nu a analizat probele prezentate de contestatar, ci doar a găsit de cuviinţă să invoce că instanţa a preluat, fără verificare, un segment de calcul greşit, când de fapt, el însuşi nu a verificat acest calcul.

Totodată, reţine că, potrivit art. 953 alin. (1) Cod civil, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari, în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Drept urmare, instanţa de judecată în cazul în care ar reduce penalitatea, trebuie să se asigure că nu creează un dezechilibru esenţial între drepturile şi interesele creditorului şi ale debitorului şi să nu favorizeze partea care a încălcat prevederile contractului.

Reieşind din cele expuse, consideră că declaraţia lichidatorului privind caracterul „excesiv" al penalităţii nu este suficientă pentru a o înlătura sau reduce, în special în contextul în care datoria principală nu a fost executată conform obligaţiei contractuale. Penalitatea are rolul de a responsabiliza părţile şi de a

descuraja neexecutarea obligaţiilor, iar aplicarea acesteia în caz de neexecutare nu constituie un abuz, ci o consecinţă firească a raportului juridic contractual.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând încheierea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul judiciar statuează că recursul GȚ „Lungu Cătălina” în procedura falimentului simplificat reprezentat de lichidatorul Lilian Ciobanu urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de insolvabilitate și emiterea unei noi decizii, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilităţii nr.149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. c) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Reieşind din prevederile art. 2 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, se atestă următoarele noţiuni după cum urmează:

Creditorul – persoană fizică sau persoană juridică deţinător al unui drept de creanţă asupra patrimoniului debitorului, care poate face dovada creanţei sale faţă de acest patrimoniu în condiţiile prezentei legi.

Creditori chirografari – clasă de creditori ale căror creanţe faţă de debitor au apărut înainte de intentarea procesului de insolvabilitate şi nu sînt asigurate prin garanţii reale.

Potrivit art. 75 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, calcularea plăţilor aferente (dobînda, comisionul de angajament, fondul de risc şi penalitatea) creditelor acordate debitorului de către Ministerul Finanţelor, precum şi a plăţilor aferente sumelor dezafectate de la bugetul de stat în vederea onorării garanţiilor de stat, se suspendă.

În conformitate cu prevederile art. 76 din Legea insolvabilității, înaintarea creanțelor de către creditori are loc în strictă conformitate cu reglementările privind procedura de insolvabilitate.

Articolul 116 alin. (3) Legea insolvabilității, prevede că, nicio dobîndă, majorare sau penalitate de orice fel ori cheltuială nu se adaugă creanţelor născute ulterior datei deschiderii procedurii generale şi nici procedurii simplificate a falimentului.

Conform art. 140 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvabilitate a debitorului.

Articolul 143 alin. (6) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că, o creanță acceptată și inclusă de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestația ridicată a fost înlăturată. Contestația debitorului nu se opune validării creanței.

Conform art. 144 alin. (1) – (3) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, debitorul și creditorii pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și la drepturile de preferință neadmise sau trecute integral sau parțial de administratorul insolvabilității/lichidator în tabelul definitiv. Contestațiile se depun la instanța de insolvabilitate în termenul prevăzut la art. 143 alin. (6). Contestațiile înaintate după acest termen se declară tardive și se restituie fără a fi examinate. Instanța de insolvabilitate soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvabilității/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, dosar nr. 2i-3/2024 din 15.04.2024, instanța de insolvabilitate a admis cererea introductivă depusă de SRL „Licorent-Agro” și a constatat insolvabilitatea debitorului GȚ „Lungu Cătălina”, cu intentarea procedurii de insolvabilitate față de aceasta, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității administratorul autorizat Lilian Ciobanu.

Prin aceeași hotărâre, instanța de insolvabilitate, a fixat termenul de până la 24.05.2024 pentru înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv al creanțelor, fiind fixată ședința de validare a creanțelor pentru data de 27.06.2024 ora 11:00.

La data de 26.06.2024, SRL „Seed-Trade” a depus cerere de repunere în termen și validare a creanțelor față de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 02.10.2024, instanța de insolvabilitate a repus în termen cererea de validare a creanțelor creditorului SRL „Seed-Trade” față de debitorul GȚ „Lungu Cătălina”, și s-a convocat ședința specială de validare a creanțelor înaintate de creditorul SRL „Seed-Trade” pentru data de 15 ianuarie 2025, ora 14:00 și s-a obligat lichidatorul să depună în instanță proiectul definitiv al creanțelor creditorului repus în termen, până la data de 03 ianuarie 2025.

Totodată, prin hotărârea CSM din 30.12.2024, judecătorul Țihonschi Aliona de la Judecătoria Drochia a fost transferată temporar în funcția de judecător la Curtea de Apel Nord, începând cu 13 ianuarie 2025, până la ocuparea a 15 posturi de judecător la Curtea de Apel Nord. Din acest motiv, ședința specială de validare a creanțelor înaintate de creditorul SRL „Seed-Trade” nu a avut loc.

Ulterior, dosarul a fost redistribuit și la moment se află în examinare, în procedura judecătorului Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni, Tatiana Sobolschi.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, creanța în sumă de 390 184,50 lei, a fost admisă de lichidator și inclusă în tabelul definitiv al creanțelor cu statut de creanță chirografară de rangul V. Dar, creanța în sumă de 713 302,55 lei, de către lichidatorul Lilian Ciobanu nu a fost admisă și nu a fost inclusă în tabelul definitiv al creanțelor cu statut de creanță chirografară de rangul VI.

La data de 03 iunie 2025, reprezentantul creditorului SRL „Seed-Trade” a depus în adresa instanței de insolvabilitate contestația cu privire la creanța neadmisă în tabelul definitiv de către lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina” - Lilian Ciobanu, prin care s-a solicitat: admiterea și validarea creanței creditorului SRL „Seed-Trade”, în sumă de 713 302,55 lei, cu titlu de creanță chirografară de rangul VI; Includerea Creditorului SRL „Seed-Trade”, în tabelul definitiv al creanțelor, în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

Prin încheierea judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni din 08 august 2025 s-a admis contestația la tabelul definitiv al creanțelor depusă de creditorul SRL „Seed-Trade” împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina”.

S-a validat în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina” creditorul SRL „Seed-Trade” cu suma de 713 302,55 lei în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

S-a obligat lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina” Lilian Ciobanu să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului GȚ „Lungu Cătălina”, cu includerea creanțelor validate a creditorului SRL „Seed-Trade” – suma de 713 302,55 lei în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

În motivarea soluției sale instanța de fond a reținut că, la încheierea contractului de vânzare-cumpărare a mărfii nr. 24/02/01 din 24.02.2021, au participat și au semnat ambele părți contractuale și anume, SRL „Seed-Trade” în calitate de vânzător și GȚ „Lungu Cătălina” în calitate de cumpărător. Mai mult ca atât, cumpărătorul nu a obiectat în privința clauzei contractuale în care se stipulează că, „pentru neîndeplinirea condițiilor stipulate în pct. 3.2 al contractului, cumpărătorul va achita vânzătorului penalitate în mărime de 0,3% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

La 14 august 2025 GȚ „Lungu Cătălina” reprezentat de lichidatorul Ciobanu Lilian a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni din 08 august 2025, solicitând casarea încheierii contestate.

Instanța de recurs menționează că, analiza pe care instanța de judecată o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Analizând circumstanțele de fapt ale cauzei prin prisma încadrării în reglementările art. 144 din Legea insolvabilității, Colegiul civil atestă că la caz contestația depusă de SRL „Seed-Trade” se încadrează în condițiile impuse de norma respectivă, însă suma care se solicită a fi validată, este disproporționat de mare, motiv din care instanța de insolvabilitate neîntemeiat a dispus validarea în cadrul procesului de insolvabilitate în privința GȚ „Lungu Cătălina” a creditorului SRL „Seed-Trade” cu suma de 713 302,55 lei în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

Aici este de menționat că, înaintând prezenta contestație, avocatul Proca Victoria în interesele creditorului SRL „Seed-Trade” a constatat că, creanța în sumă de 390 184,50 lei, a fost admisă de lichidator și inclusă în tabelul definitiv al creanțelor cu statut de creanță chirografară de rangul V. Dar, creanța în sumă de 713 302,55 lei de către lichidatorul Lilian Ciobanu nu a fost admisă și nu a fost

inclusă în tabelul definitiv al creanțelor cu statut de creanță chirografară de rangul VI.

Creanța SRL „Seed-Trade”, s-a format în rezultatul încheierii între GȚ „Lungu Cătălina”, în calitate de cumpărător și SRL „Seed-Trade” în calitate de vânzător a contractului de vânzare-cumpărare a mărfii nr.24/02/01, din data de 24.02.2021

Astfel, în baza contractului, părțile au convenit că SRL „Seed-Trade” în calitate de vânzător vinde iar GȚ „Lungu Cătălina”, în calitate de cumpărător, cumpără și achită costul materialului semincer și/sau PUFF.

La punctul 3.2 din contract este stipulat că, cumpărătorul se obligă să achite contravaloarea mărfii la contul de decontare al vânzătorului în timp de 5 zile lucrătoare din data recepționării facturii fiscale, cu excepția cazului când părțile au convenit asupra eșalonării plăților prin determinarea în cotă procentuală a tranșelor conform tabelului corespunzător indicat în comanda comercială”.

În conformitate cu contractul, vânzătorul a livrat în baza facturilor fiscale după cum urmează: factura fiscală seria nr. EAA005361268 din 04.05.2021, factura fiscală seria nr. EAA005650184 din 31.05.2021, factura fiscală seria nr. EAA005725475 din 07.06.2021, factura fiscală seria nr. EAA005753582 din 09.06.2021, factura fiscală seria nr. EAA006717628 din 03.09.2021, factura fiscală seria nr.EAA007109907 din 04.10.2021, factura fiscală seria nr. EAA009343620 din 24.03.2022, factura fiscală seria nr. EAA009515010 din 04.04.2022, factura fiscală seria nr. EAA009565800 din 07.04.2022, factura fiscală seria nr. EAA009647923 din 14.04.2022, factura fiscală seria nr. EAA009686606 din 18.04.2022, factura fiscală seria nr. EAB000027534 din 13.05.2022, factura fiscală seria nr. EAB000165423 din 24.05.2022, factura fiscală seria nr. EAB000274108 din 31.05.2022, bunuri către cumpărător, însă cumpărătorul nu și-a executat obligațiile de achitare a produselor livrate integral în termenul prevăzut în contract.

Astfel, reclamantul a executat obligația sa contractuală livrând produsele solicitate. Executarea obligației de către vânzător (reclamant) naște obligația de plată a cumpărătorului (pârât) pentru produsele livrate.

Conform actului de verificare a decontărilor reciproce la data de 06.11.2023 constatăm că GȚ „Lungu Cătălina” nu a achitat integral pentru produsele livrate cu încălcarea termenului de achitare.

Conform prevederilor pct.5.3. din contract, pentru neîndeplinirea condițiilor stipulate în p. 3.2 cumpărătorul va achita vânzătorului penalitatea în mărime de 0,3% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

Conform calculului anexat de către SRL „Seed-Trade”, pe lângă datoria de bază în sumă de 390 184,50 lei, reiese că, GȚ „Lungu Cătălina” urmează să achite în favoarea SRL „Seed Trade” penalitatea în mărime de 713 302,55 lei.

La caz, urmează a se reține prevederile art. 947 alin. (1), (2), (3) Cod civil, (1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

În conformitate cu art. 953 alin. (1) Cod civil, în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari. La reducerea penalităţii, trebuie să se ţină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci şi de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului.

Colegiul reține că, analizând actele anexate la materialele dosarului de către creditor, creanța invocată rezultă dintr-un raport contractual dezechilibrat, care conține penalități excesive.

În cazuri excepţionale, instanţa de judecată poate dispune reducerea clauzei penale pe care o consideră disproporţionat de mare. Legea nu precizează cazurile în care ar putea fi redusă clauza penală. Mai mult, instanţa de judecată va reduce clauza penală doar în cazul în care debitorul a solicitat aceasta.

La caz, disproporționalitatea rezultă din însăși natura cumulativă a formulei de calcul, o penalitate procentuală zilnică generează o creștere exponențială a cuantumului datorat, indiferent de circumstanțele concrete ale întârzierii, de durată acesteia sau de eventualele eforturi ale debitorului de a remedia situația.

În context, instanța de recurs consideră necesar de a menționa că, administratorul/lichidatorul corect a refuzat includerea creanței în tabelul definitiv al creanțelor sau al tabelului definitiv, în partea ce se referă la penalitate, invocând drept temei unic disproporționalitatea ei. În situația dată având ca bază legală prevederile art. 953 Cod civil, în cazuri excepționale, luând în considerație toate împrejurările, poate dispune reducerea clauzei penale disproporționat de mare, în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor. Ori, reducerea clauzei penale este un drept al instanței și nu o obligație, ultima limitându-se doar la verificarea proporționalității și nu a legalității, fiind un instrument de exercitare a unei

oportunități, și nu expunerea asupra unui litigiu de drept. La aprecierea disproporționalității clauzei penale, instanța va lua în considerație astfel de împrejurări cum ar fi: durata neexecutării obligației, procentul excesiv de înalt al clauzei penale, depășirea substanțială a posibililor prejudicii, rezultate din neexecutarea obligațiilor etc.

În aceeași ordine de idei se vor reține prevederile art. 142 alin. (7) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, o creanţă se înscrie în tabel ţinîndu-se cont atît de suma datorată efectiv, cît şi de dobînda corespunzătoare sau de penalitatea, sau de orice alt accesoriu calculat pînă la data deschiderii procedurii, aşa cum rezultă din actele depuse la dosar.

Pornind de la prevederile legale citate supra, urmează a fi încasată penalitatea calculată până la data deschiderii procedurii de insolvabilitate.

În asemenea circumstanțe, în cazul în care penalitatea nu este corelată cu durata întârzierii, nici cu prejudiciul efectiv suferit de creditor, rezultatul devine o sancțiune punitivă care nu mai îndeplinește funcția esențială de a evalua în mod anticipat și rezonabil prejudiciul posibil.

Astfel, Colegiul conchide că, instanța de fond eronat a concluzionat referitor la admiterea integrală a contestației înaintate de creditorul SRL „Seed-Trade” validând creanța în sumă de 713 302,55 lei, or la caz, această sumă este disproporționat de mare, circumstanță ce impune admiterea recursului declarat de GȚ „Lungu Cătălina” în procedura falimentului simplificat reprezentat de lichidatorul Lilian Ciobanu, casarea integrală a încheierii instanței de fond și emiterea unei noi decizii prin care va admite parțial contestația la tabelul definitiv al creanțelor depusă de creditorul SRL „Seed-Trade” împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina ”.

Conform art. 428 alin.(1) Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de GȚ „Lungu Cătălina” în procedura falimentului simplificat reprezentat de lichidatorul Lilian Ciobanu.

Casează integral încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Dondușeni din 08 august 2025, emisă la contestația depusă de avocatul Proca Victoria în interesele creditorului SRL „Seed-Trade” împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina”, cu soluționarea prin decizie a problemei, potrivit căreia:

Se admite parțial contestația la tabelul definitiv al creanțelor depusă de creditorul SRL „Seed-Trade” împotriva tabelului definitiv al creanțelor, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina ”.

Se validează în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința GȚ „Lungu Cătălina ” creditorul SRL „Seed-Trade” cu suma de 390 184,50 (trei sute nouăzeci mii una sută optzeci și patru, 0,50) lei în calitate de creditor chirografar de rangul VI.

Se obligă lichidatorul GȚ „Lungu Cătălina ” Lilian Ciobanu să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului GȚ „Lungu Cătălina”, cu includerea creanțelor validate a creditorului SRL „Seed-Trade” – suma de 390 184,50 (trei sute nouăzeci mii una sută optzeci și patru, 0,50) lei.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin